

Luomu

Kerralla oikein – Viisas menee Vipuun 2020

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Uudet luomusitoumukset 2020

- Hallitus on hyväksynyt hallitusohjelmaan määrärahan luomusitoumuksiin, jolloin uusia luomusitoumuksia voidaan tehdä ja lisäaloja voidaan lisätä entisiin sitoumuksiin 2020
- Luomuvalvontaan hakeuduttava 30.4. mennessä
- Muistettava, että uusi luomuasetus tulee voimaan 1.1.2021 -> sisältö vielä isolta osin auki (varsinkin eläin)
 - > Viljelijä voi luopua luomusitoumuksesta ilman takaisinperintää, jos sitoumusta muutetaan kesken sitoumuskauden lainsäädännön muutosten huomioimiseksi, eikä viljelijä pysty noudattamaan muuttuneita ehtoja

Kasvisitoumukset tehty/uusittu 2015, sitoumus päättyy 30.4.2020

- Sitoumuksia jatketaan yhdellä jatkovuodella 2020
- Jos sitoumus päättyy 30.4.2020, sitoumuksen voi lopettaa
- Jos sitoumuksen päättää, voi myös irtautua luomuvälvonnasta 1.5.2020 alkaen -> kirjallinen ilmoitus

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

2015 tehty/uusittu luomusitoumus, pellot luomussa, eläimet eivät

- Jotta luomusitoumusta voi jatkaa:
 - Viljelyyn myyntikasveja 30% (vuonna 2020 oltava 30 %) sitoumusalasta TAI
 - Luomuvalvontaan eläimet, jotka syövät pääosan tuotetusta rehusta
- **Tavoitteena tuottaa mahdollisemman paljon myyntikasveja ja tuotteita luomuna eteenpäin**

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Vuonna 2015 tehty luomusitoumus uusittu 2016-2018

- Jos vuonna 2015 tehty sitoumus on lisäalan myötä uusittu 2016-2018 ja on siis voimassa pidempään kuin 30.4.2020
 - Myyntikasvien viljely tai eläinten luomuun siirtäminen on kuitenkin edessä jo keväällä 2020
 - Jos tila ei noudata kumpaakaan vaihtoehtoa, sitoumusta ei voi jatkaa. Jos sitoumus on kesken vuonna 2020, tilan sitoumus raukeaa eli päättyy ilman takaisinperintää. Siinä tapauksessa ei voi antaa luomusitoumusta seuraavan kahden vuoden aikana.

Myyntikasvit

- Syysvehnä, syyskaura, kevätvehnä, durumvehnä, syyspelttivehnä, kevätspelttivehnä, syys- ja kevät-ruisvehnä, kevät-ruis, syysruis, rehuohra, mallasohra, syysohra, kaura, viljojen seoskasvusto, viljojen ja öljykasvien seoskasvusto, tattari, hirssi, kvinoa (kinua), maissi, sokerimaissi, muut viljat, **ruokaherne, reuherne**, öljykasvien ja tässä liitteessä mainittujen valkuaiskasvien seoskasvusto, viljojen ja tässä liitteessä mainittujen valkuaiskasvien seoskasvusto, härkäpapu, soijapapu, ruokaperuna, ruokateollisuusperuna, tärkkelysperuna, varhaisperuna, siemenperuna, sokerijuurikas, tupakka, kuitunokkonen, ruistankio (Camelina, kitupellava), kevätrypsi, syysrypsi, kevätropsi, syysropsi, auringonkukka, öljykasvien seoskasvusto, humala, kuituhamppu, öljyhamppu, öljypellava, kuitupellava, siemenmausteet ja lääkekasvit, ratamo, kumina, sinappi, lääkepaju, ahdekaunokki (energiantuotantoon), tarhaherne, pensaspapu, valko- eli keräkaali, kiinankaali, kukkakaali, porkkana, lanttu, nauris, retiisi, mukulaselleri, palsternakka, sipulin pikkuistukkaat, purjo, avomaankurkku, kurpitsa, pinaatti, salaatti (Lactuca-suku), raparperi, punajuurikas, keltajuuri-kas, ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), punakaali, savoijinkaali (kurtukaali), ruusukaali, parsa-kaali, kyssäkaali, lehtiselleri, kesäkurpitsa, salaattisikuri (Cichorium-suku), salaattifenkoli, lehtikaali, tilli, persilja, valkosipuli, meloni, lamopinaatti, piparjuuri, maa-artisokka, lehtimangoldi, latva-artisokka, korianteri, muut vihannekset, parsa, omena, pihlaja (marjantuotantoon), päärynä, muut hedelmät, luumu, tyrni, kirsikka, viinirypäle, mustaherukka, punaherukka, valkoherukka, karviainen, vadelma ja mesivadelma, mansikka, mesimarja, pensasmustikka, marja-aronia, saskatoon (marja-tuomipihlaja), muut marjakasvit, koristekasvit (alle tai yli 5 v.), leikkovihreä ja leikkohavu (alle tai yli 5 v.), taimitarhat (alle tai yli 5 vuotta, marja-, hedelmä- ja koristekasvit), yrttikasvit (alle tai yli 5 v), aitohunajakukka, linssi ja **hunajantuotantoon** tarkoitettu kasvusto. Valvottu tuotanto seuraavilla siemenkasveilla: apila, englannin raiheinä, italianraiheinän, ruokonata, timotei, nurminata.

Rehuntuotantosopimus luomukotieläintilan kanssa 2020

- Luomukasvitilalla voi edelleen olla rehuntuotantosopimus luomukotieläinsitoumustilan kanssa, jolloin tila tuottaa yli 50 %:lla sitoumusalasta rehua vuosittain luomukotieläinsitoumustilalle → ei myyntikasvivelvoitetta

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Myyntikasvivaatimus kasvitila

Luomusitoumus tehty vuonna 2015, ei ollut aiemmin luomusopimusta.

- Vaatimusta on noudatettava neljännessä sitoumusvuodesta alkaen. Tukihakemuksessa sitoumuslohkoilla on oltava myyntikasveja keskimäärin 30 % vuosina 2018 ja 2019. Toisena vuonna voi olla esim. 15 % ja toisena 45 %, jolloin vaatimus täyttyy.
- Jos sitoumukselle haetaan vuoden jatkoa vuonna 2020, on myyntikasveja oltava keskimäärin 30 % vuosina 2018, 2019 ja 2020

Myyntikasvivaatimus kasvitilalla

- **Ensimmäinen luomusitoumus tehty vuonna 2015. Sitoumus korvattu lisäalojen vuoksi uudella vuonna 2016.**
- Myyntikasvivaatimus vuodesta 2018 alkaen. Vaatimus lasketaan aina alkuperäisen sitoumuksen perusteella, jos tila on antanut uuden korvaavan sitoumuksen lisäalojen vuoksi

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Myyntikasvivaatimus min. 30 % kasvitilalla

- Sitoumusalan myyntikasvit / sitoumusalojen summat = min. 30 % -> ok
- Myyntikasvien laskenta sitoumuskauden jatkovuosien aikana, esim. 2015-2020 keskiarvon mukaan

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Luomusitoumusehdot, kotieläin

Eläinten myyntivaatimus

- Jos olet antanut sitoumuksen luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, on tilaltasi myytävä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä tai kotieläintuotteita viimeistään viidentenä sitoumusvuonna.
- Toimita kuitti myynnistä ELY-keskukseen huhtikuun loppuun mennessä vuonna 2020 tai tallenna Vipuun. Vaatimus lasketaan aina ensimmäisestä sitoumuksesta lukien, riippumatta lisäalojen vuoksi uusituista sitoumuksista.

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Luomusitoumukset huomioon otettavaa

2020

- Jos rehuntuotannosta yhteistyösopimus, on yhteistyötä tapahduttava myös käytännössä: pystyttävä näyttämään toteen esim. luomukirjanpidosta
- **Viherlannoitus: yksittäinen lohko voi olla enintään 3 peräkkäistä vuotta viherlannoituskäytössä**
 - ei makseta ympäristökorvausta (jos tukihakemuksessa kasvikoodi on viherlannoitusnurmi)
 - Ilmoitettaessa tavallisena nurmena, maksetaan alalle myös ympäristökorvaus
- Kasvulohkolomakkeelle merkitään luomun siirtymävaihe **KAIKILLE** maankäyttölajiltaan peltoa oleville lohkoille, myös sitoumuksen ulkopuolella oleville lohkoille
- Kesantoa ja LHP-nurmia voi olla enintään 25 % sitoumuslohkoista vuosittain
 - Jos on enemmän, maksetaan kesannoista ja LHP-nurmista sille alalle, joka saadaan jakamalla muiden kasvien ala kolmella
 - Esim. kesantoja 50 % -> maksetaan 66,67 %:lle sitoumusosalasta
- Lohkon hallinnan vaihtuessa kesken sitoumusvuoden, maksetun korvauksen saa pitää, jos viljellään luomusti hakuvuotta seuraavaan kevääseen

Ylimääräiset luomutarkastukset

- Ylimääräisiä (maksuttomia) luomutarkastuksia tehdään n. 2 %:lle luomukasviviloista ja n. 20 %:lle luomukotieläintiloista
- Ylimääräiset tarkastukset tehdään alkuvuodesta tammi-maaliskuulla.
- Ylimääräiset luomutarkastukset tehdään ilman ennakoilmoitusta
- Muutos perustuu Euroopan komission vuonna 2014 Suomessa tekemään arviointiin. Komission kannan mukaan ylimääräisten tarkastusten tulee olla yllätyksellisiä (ei ilmoitusta ennakoon).
- Tilalla tarkastetaan **muutamia asioita**, esimerkiksi varastokirjanpitoa tai viljelykiertoa, luomueläinten talviaikaisia olosuhteita ja kuivitusta, talviulkoilua tai joiltain osin ruokintaa.
- Yllätystarkastuksiakaan ei voi tehdä ilman viljelijän suostumusta tai viljelijän tai viljelijää edustavan henkilön läsnäoloa tarkastuksella
- Tarkastuksesta kieltäytymiseen tarvitaan kuitenkin pätevä syy
- Tarkastuspöytäkirjaan tarvitaan aina myös viljelijän tai viljelijää tarkastuksessa edustavan henkilön allekirjoitus
- Mikäli viljelijä ei ole paikalla, tarkastaja ottaa häneen yhteyttä puhelimitse ja sopii hänen kanssaan ajankohdan, jolloin tarkastus voidaan tehdä

Luomuvalvonnan kolmivuotinen painopiste vuosille 2020-2022

- Tavoitteena, että tulevissa luomusuunnitelmissa kuvataan tuotantoehtojen vaatimukset täyttävä ja riskien kannalta sopiva taso asioiden kirjaamiselle
- Tunnistetaan mahdolliset ”**luomuriskit**”, jotka liittyvät luomutuotannon kaikkiin vaiheisiin
- Arvioidaan luomuriskien vakavuus ja esiintymisen todennäköisyys jokaisella luomutilalla
- Määritetään ennalta ehkäisevät toimenpiteet, joiden avulla luomuviljelijä seuraa tunnistettuja luomuriskejä.

Uusi luomuasetus 1.1.2021

Luomukasvipuolella mm:

- Lisäysaineistojen tuotantoon muutoksia
 - SV1- loholla tuotettu siemen EI OLE luomusiementä
 - Lohkolta, joka on ollut luomuvalvonnassa vähintään 12 kk ennen puintia, puitava siemen on siirtymävaiheen siementä
 - Lohkon, jolta puidaan luomusiementä, on pitänyt olla luomuvalvonnassa vähintään 24 kk, ennen kylvöä
 - Lohkon, jolta otetaan esim. mansikan rönsypistokkaita, on pitänyt olla luomuvalvonnassa vähintään 36 kk ennen rönsyjen ottamista, että rönsyt ovat luomulisäysaineistoa
- Tavanomaisen siemenen käyttöön ns. yleisellä luvalla saattaa tulla muutoksia
- Tavanomaisen siemenen käytölle ei enää poikkeuslupia 31.12.35 jälkeen
- Uudet tavat jalostaa luomuun soveltuvaa lisäysaineistoa eli monimuotoaineisto ja luomukasvinjalostus

Uusi luomuasetus 1.1.2021

- Siirtymäaikojen lyhentämiseen osittain nykyistä tiukempi menettely
 - esim. jäämätutkimuksen tarpeellisuuden arviointi
 - vaatimus tarkastuksesta paikan päällä ennen siirtymävaiheen lyhentämispäätöksen tekemistä, **jos lohko ei kuulu ympäristötukijärjestelmään esim. raiviot, metsälaitumet**

Tiedolla tuloksia
tiedonvälityshanke

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Uusi luomuasetus 1.1.2021

Luomukotieläinpuolella mm.

- Tavanomaisten eläinten hankinta **aina** luvanvaraista (saatavuus tarkistettava luomueläinrekisteristä (jalostuseläimet))
- Nautojen loppulihotuspoikkeus sisätiloissa poistuu
- Nauta-,lammas-, vuohi- ja hevoseläimet rehuomavaraisuus 70 % 1.1.2023 alkaen (rehu samalta alueelta peräisin)
- Eläinlääkintä: mikä tahansa lääke, missä ei varoaikaa ole kuitenkin oltava vähintään 48 h varoaika